

Автор статті:

Інесса Сюгай,

студентка

спеціальності «Соціальна педагогіка»

Науковий керівник:

Зоя Залібовська-Ільницька,

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедри соціальних технологій

ІГРОТЕРАПІЯ ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ МЕТОД У РОБОТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

Постановка проблеми. У своїй роботі соціальний педагог застосовує широкий інструментарій соціально-педагогічної діяльності. Це допомагає йому вирішити певні проблеми та завдання для того, щоб допомогти клієнту. Проте ми можемо звернути увагу на те, що невід'ємну частину соціально-педагогічної діяльності соціального педагога займають психологічні методи, зокрема ігротерапія.

Аналіз наукових досліджень. Наукові підходи щодо використання методів у соціально-педагогічній діяльності розкриваються у працях таких видатних науковців як: О. В. Безпалько, С. П. Архипової, Г. А. Майборода, О. В. Тютюнника, Н. А. Сейко та ін.

Виклад основного матеріалу. Н. А. Сейко у навчальному посібнику «Соціальна педагогіка» зазначає, що метод — це сукупність прийомів, операцій, які застосовуються для досягнення поставленої цілі, поставленого завдання (дослідницького чи практичного) [5, с. 89].

Варто зазначити, що психологічні методи в соціально-педагогічній діяльності соціального педагога застосовуються з метою діагностики особливостей індивіда та організації на основі отриманих результатів різних видів психотерапевтичної та психокорекційної роботи [1, с.71].

У навчальному посібнику «Методи та технології роботи соціального педагога» С. П. Архипова, Г. А. Майборода, О. В. Тютюнник подають наступну класифікацію психологічних методів, які використовує соціальний педагог у своїй роботі (за Р. Овчаровою) (рис.1).

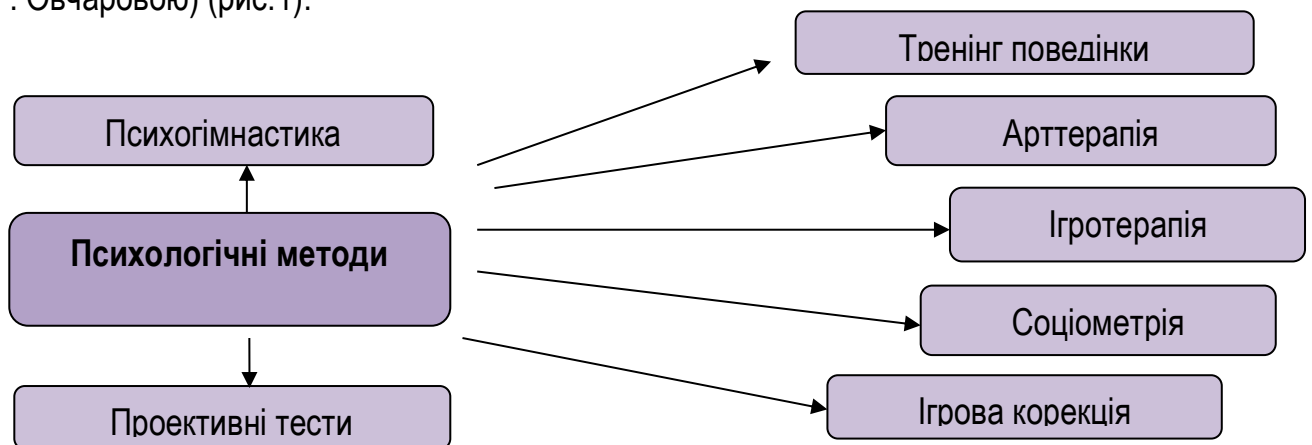

Рис. 1. Психологічні методи (за Р. Овчаровою)

У навчальному посібнику «Соціальна педагогіка : схеми, таблиці, коментарі» О. Безпалько зазначає, що ігрова терапія – це метод корекції емоційних та поведінкових розладів у дітей шляхом залучення їх до різноманітних ігрових ситуацій. У процесі гри спеціаліст спостерігає за поведінкою дитини, що дає йому певний діагностичний матеріал для того, щоб запропонувати дитині таку гру на роль в ній, яка допоможе усвідомити дитині негативні аспекти своєї поведінки чи сформулювати ті навички соціальної взаємодії, які є відсутніми або мало розвинутими у дитини [1, с. 71].

Необхідно розглянути те, що ігрова терапія виконує діагностичні, корекційні, терапевтичні й навчальні завдання, які тісно пов'язані між собою. Вони реалізуються в

спонтанній грі, яка проводиться без певного сценарію, або в спрямованій грі, яка проводиться за заздалегідь складеним планом. Як правило, остання не передбачає жорсткого розподілу ролей і допускає імпровізацію.

Діагностична функція гри полягає в розкритті переживань дитини, особливостей її характеру, взаємин із дорослими та іншими дітьми. Гра як природний експеримент виявляє деякі приховані симптоми і тенденції, захисні настановлення, конфлікти і способи їх розв'язання дітьми.

Терапевтична функція спонтанної гри полягає в наданні дитині можливості емоційного і моторного самовираження, усвідомлення й відреагування напруження, страхів, фантазій. Ігрова терапія активізує життєві сили дітей, підвищує їхній тонус, настрій.

Корекційна та навчальна функції гри полягають в перебудові несприятливих рис у характері дитини (наприклад: сором'язливість, нерішучість, плаксивість, жадібність, агресивність, егоцентризм та ін.), у пошуку способів розв'язання різних життєвих ситуацій [2, с.234].

С.А. Литвиненко у своїй праці зазначила, що ігрова терапія використовується як в індивідуальній, так і в груповій формі. На відміну від індивідуальної, групова ігротерапія забезпечує реальне соціальне оточення для знаходження та експериментування з новими, ефективнішими способами взаємин із однолітками, набуття нових знань не лише про інших, але й про себе. Під час взаємодії діти допомагають одне одному брати відповідальність за побудову міжособистісних стосунків. Присутність в ігровій кімнаті інших дітей сприяє пов'язуванню терапевтичного досвіду з реальністю [3, с. 54].

Це дозволяє зробити висновок, що ігрова терапія є психологічним методом, адже впливає на емоційну складову клієнта, а також коректує поведінкові розлади та залучає їх до різноманітних ігрових ситуацій. Цей метод є досить ефективним у діяльності соціального педагога.

Використана література:

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка : схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Безпалько. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 208 с.
2. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посіб. / С. Б. Кузікова. — Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. — 384 с.
3. Литвиненко С. А. Ігротерапія / С. А. Литвиненко. — К. : Шкільний світ, 2010. — 128 с.
4. Методи та технології роботи соціального педагога : навч. посібн. / Авт.-уклад. : С. П. Архипова, Г. Я. Майборода, О. В. Тютюнник. — К. : Видавничий Дім «Слово», 2011. — 496 с.
5. Сейко Н. А. Соціальна педагогіка : курс лекцій / Н. А. Сейко. — Житомир : Житомир. держ. пед. ун-тет, 2002. — 260 с.